

Маловічко Лілія

студентка

Вінницький національний аграрний університет

м. Вінниця

ОБЛІК ФІКСОВАНОГО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПОДАТКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

Для сільськогосподарських підприємств особливого значення набуває правильне відображення в обліку податків. Одним із них є фіксований сільськогосподарський податок (далі — ФСП), який являє собою особливий найбільш типовий механізм оподаткування сільськогосподарських товаровиробників. Тому основною метою організації податкового обліку ФСП у підприємстві є чітка побудова аналітичного обліку податку, що створює прозору інформацію щодо його нарахування та сплати до бюджету, а також у кінці звітного періоду - включення визначеної суми податку до собівартості виробленої продукції [3].

Механізм відображення ФСП на рахунках обліку відкривають праці таких вітчизняних авторів, як М.Г.Михайлов, М.І. Телегунь, А.М. Калацька, О.О.Баранік, В.Я.Плаксієнко, Л.М.Пісьмаченко, Є.І. Рябий.

Метою запровадження даної податкової форми є необхідність зменшення податкового тиску на сільськогосподарських товаровиробників галузі і суттєвого спрощення податкових відносин.

Фіксований сільськогосподарський податок (ФСП) – це спеціальний режим прямого оподаткування доходів від ведення сільськогосподарського виробництва.

Відповідно до Податкового кодексу платниками податку з урахуванням обмежень можуть бути сільськогосподарські товаровиробники, у яких частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75 відсотків.

Платники ФСП не є платниками таких податків і зборів (п. 307.1 ст. 307 Податкового кодексу): податку на прибуток підприємств; земельного податку; збору за спеціальне використання води; збору за провадження деяких видів підприємницької діяльності [1].

Розмір ставок податку з одного гектара сільськогосподарських угідь та земель водного фонду для сільськогосподарських товаровиробників залежить від категорії земель, їх розташування та встановлюється у відсотках до бази оподаткування (табл. 1).

Сплата податку проводиться щомісяця протягом 30 календарних днів, що настають за останнім календарним днем податкового (звітного) місяця, у розмірі третини суми податку, визначеної на кожний квартал від річної суми податку, у таких розмірах:

- у I і II кварталах – по 10 % річної суми;
- у III кварталі – 50 % річної суми податку;
- у IV кварталі – 30 % річної суми податку [2].

Таблиця 1

Ставки фіксованого сільськогосподарського податку

Тип сільськогосподарських угідь	Ставка податку
Рілля, сіножаті і пасовища (крім ріллі, сіножатей і пасовищ, розташованих у гірських зонах та на поліських територіях)	0,15
Рілля, сіножаті і пасовища, розташовані у гірських зонах та на поліських територіях	0,09
Багаторічні насадження (крім багаторічних насаджень, розташованих у гірських зонах та на поліських територіях)	0,09
Багаторічні насадження, розташовані у гірських зонах та на поліських територіях	0,03
Землі водного фонду	0,45
Рілля, сіножаті і пасовища, що перебувають у власності с/г товаровиробників, які спеціалізуються на виробництві та переробці продукції рослинництва на закритому ґрунті, або надані їм у користування, у тому числі на умовах оренди	1,0

Відповідно до п. 2.21 Методичних рекомендацій з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств, затверджених наказом Мінагрополітики України від 18.05.2001 р. № 132, у обліку сума ФСП обліковується на окремому субрахунку рахунку 91 «Загальновиробничі витрати». За дебетом рахунку 91 відображається сума визнаних витрат, за кредитом – щомісячне, за відповідним розподілом, списання на рахунки 23 «Виробництво» та 90 «Собівартість реалізації» (Інструкція № 291).

Підприємству рекомендуємо самостійно розробляти порядок розподілу суми ФСП (наприклад, передбачати віднесення таких сум на основні галузі та об'єкти витрат пропорційно до суми прямих витрат (табл. 2). Для його обліку передбачено субрахунок 915 «Фіксований сільськогосподарський податок» до рахунку 91 „Загальновиробничі витрати”. А в зв'язку з тим, що ФСП тісно пов'язаний із галуззю рослинництва, він кореспондує з рахунком 23 „Виробництво” [3].

Таблиця 2

**Облік фіксованого сільськогосподарського податку
з використанням 9 класу рахунків**

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	Нараховано суму ФСП на поточний місяць	91	641
2	Сплачено суму податку з місяць	641	311
3	Суму ФСП розподілено пропорційно до площі сільськогосподарських угідь	23	91

У разі, якщо сільськогосподарські підприємства використовують для обліку витрат рахунки 8 класу, то суми ФСП відображають на рахунку 84 „Інші операційні витрати”.

В обліку нараховані суми ФСП відображають на субрахунку 641.0

„Розрахунки за фіксованим сільськогосподарським податком”. Нараховані платежі до бюджету — по кредиту, а належні до відшкодування з бюджету податки, їх сплата, списання — по дебету цього субрахунка.

При застосуванні рахунків 8 класу, фіксований сільськогосподарський податок відносять до складу інших операційних витрат, аналітичний рахунок 845 „ФСР” (табл. 3).

Таблиця 3

**Облік фіксованого сільськогосподарського податку
з використанням 8 класу рахунків**

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	Нараховано суму ФСР на поточний місяць	845	641,0
2	Сплачено суму податку з місяць	641	311
3	Суму ФСР розподілено пропорційно до площі с/г угідь	23	845

За умови ведення рахунків класу 9 і 8, витрати накопичуються спочатку на рахунку 845 „ФСР” з подальшим віднесенням на рахунок 915 „ФСР” (табл. 4).

Таблиця 4

Облік ФСР з використанням рахунків 8 та 9 класу

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	Нараховано суму ФСР	845	641,0
2	Віднесено нараховану суму ФСР на загальновиробничі витрати	915	845
3	Сплачено суму податку за місяць	641	311
4	Суму ФСР розподілено пропорційно до площі с/г угідь	23	915

Розглянувши фіксований сільськогосподарський податок, можна сказати, що введення його в дію ще не вирішує всіх проблем, які постають перед сільськогосподарськими товаровиробниками але це суттєвий крок вперед, назустріч полегшенню справлення податків.

Список використаних джерел

1. Податковий кодекс України : за станом на 10.11.2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://minrd.gov.ua/nk/>.

2. Метелиця В.М. Методичні рекомендації з облікового забезпечення оподаткування с/г товаровиробників / В.М.Метелиця, Б.В.Мельничук // Облік і фінанси АПК. – 2011р. – Вип.1. – С.4–35.

3. Плахтій Т.Ф. Бухгалтерський облік ФСР в с/г підприємствах / Т.Ф.Плахтій // Економіка АПК. – 2009р. – №7. – С.96–102.

